

Ярка изява на симфоничното изкуство

Откриването на XXVIII мартенски музикални дни бе по верено, в рамките на утвърдената традиция, на оркестра домакин и основател на фестивала — Русенската филхармония. Включването в концертната програма на популярните Вариации върху тема на Добри Христов от Марин Големинов бе израз на вниманието и уважението на русенската културна обществено-клубна организация към изтъкнатия български композитор по случай неговата 80-годишнина. Очевидно стремежът на диригента Алипи Найденов и симфоничния оркестър бяха да постигнат характеристиката и специфичната атмосфера на всяка една от вариациите и същевременно да изградят цялостна картина като цяло. Наложиха се художествената мярка при изтъкване на образността и връзката с фолклорните източници на основната тема, което придаде особена сила на музикалния израз. Безспорна сполука бе искреността на чувството, постигнато музикално развитие и завършеност в спокойната, лирична кулминация на вариациите, последователното и убедително изграждане на филармонията.

Диригентът Алипи Найденов и този път остана верен на стремежа си в първия фестивален концерт да поднесе на русенската публика премиерно изпълнение на съвременното музикално произведение. Симфоничната фантазия „Майстора и Маргарита“ от съветския композитор Андрей Петров, създадена по отделни части от едноименния роман на Михаил Булгаков, е мащабна музикална панорама на многостранния и противоречив характер на човешката личност, на нейните идеи и стремежи, на чистата и всепобеждаваща любов. Широки мелодични линии, многопластовият характер на музикалното построение, силата и яркостта на емоционалния тонус, характерни за творбата, се оказаха близки до творческия натюрел на диригента и оркестра. Водена от пестеливия и точен диригентски жест, Русенската филхармония разкри напълно едно от своите най-ценни изпълнителски качества — вярната, близка до характера на творбата, добре балансирана между оркестровите групи и налагаща се със своята активност оркестрова звучност, реализирана между крайните точки на нейното развитие — от спокойната съзерцателност до осезателната и настойчиво нарастваща агресивност. Една богата палитра от музикални багри, емоционални състояния и настроения, изразени в музикалното повествование, отлично постигнати изграждания и внушителни кулминации, резултат от доброто творческо единомислие между диригент и оркестър при решаването на поставената художествена задача. Своеобразна кулминация в това отношение бе и танцовият епизод, показателен за широката изпълнителска амплитуда на състава. Сред великолепните солови изяви специално трябва да се отбележи и проявата на обоиста Борис Русев, който в сложното и по-

търсено във висок регистър соло разкри чудесните си инструментални и изпълнителски възможности.

Премиерното за страната изпълнение на симфоничната фантазия от А. Петров е не само високохудожествено завоевание на Русенската филхармония. То отбелязва несъмнено най-съществената кулминация на концерта и уменията на състава да интерпретира съветското музикално творчество.

Адмиращия заслужава и идеята да се представят в концерта две близки по своята тематика творби. Инспирирани от популярния 24-ти каприз на Паганини, те се налагат с различния творчески подход при третирането на оригиналния музикален материал и изграждането на произведенията. При Рапсодия върху тема от Паганини големият руски композитор С. Рахманинов реализира в рамките на 19 строги вариации на ползващата се с особена популярност теза една цялостна и завършена творба. Заедно с характеристиката на всяка една от вариациите се очертава, макар и условно, триделният характер на класическия концертен цикъл. Тази вътрешна зависимост между отделните епизоди създава уравновесеност и логическа последователност на музикалното развитие, което активно подпомага художественото претворяване на идейно-художествения замисъл на произведението.

Във Вариации върху тема от Паганини известният полски композитор В. Лютославски, използвайки своеобразния авторски „прочит“ на каприза на легендарния италиански цигулар и структурните особености на отделните вариации, изгражда кратка по времетраене, но увличаща с динамиката си и приповдигнатото настроение творба, но сеща белезите на съвременна, ярко оригинална и силно въздействаща музикална мисъл. Соловата клавирна партия при равностойното участие на оркестра обогатява партитурата с близки до специфичните особености на виртуозната, романтична цигуларска литература елементи.

Успехът на изпълнителите бе както в своеобразната стилна характеристика на всяка една от творбите, така и в налагащата се и убедителна последователност на музикалното изграждане. Заслуга за това имат солистите Димо Димов и Йовчо Крушев, талантливо претворили сложната в техническо и художествено отношение фактура на клавирните партии, на умело ръководство на диригента Алипи Найденов и на русенските филхармонисти, които музицираха с увлечение и подчертана артистичност.

Продължителните и сърдечни аплодисменти бяха израз на удовлетворението и възхищението на публиката от професионалното майсторство и изпълнителското изкуство на участниците в концерта, които отбелязаха началото на Мартенските музикални дни с една ярка изява на симфоничното изкуство.